

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie: Al. F. Focha 39, 30-119 Kraków
tel. (012) 427-27-20 fax (012) 427-28-45 e-mail: oke@oke.krakow.pl <http://www.oke.krakow.pl>

PISEMNY EGZAMIN DOJRZAŁOŚCI Z JĘZYKA ANGIELSKIEGO
W KLASACH DWUJĘZYCZNYCH

2002/2003

OPIS WYMAGAŃ

Opracowali główni egzaminatorzy języków obcych
Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP
2. OPIS CZĘŚCI EGZAMINU
3. KRYTERIA OCENY WYPOWIEDZI PISEMNEJ

1. WSTĘP

Niniejszy opis wymagań pisemnego egzaminu dojrzałości z języka angielskiego w klasach dwujęzycznych w roku szkolnym 2002/2003 uwzględnia strukturę egzaminu, wykaz badanych umiejętności, ogólne informacje na temat poszczególnych zadań, punktację oraz kryteria oceny wypowiedzi pisemnej wraz z ich uszczegółowieniem. Materiał ten opracowano na podstawie:

1. załącznika Nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 marca 2001r. w sprawie warunków i sposobów oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych:
 - Zakresy wymagań egzaminacyjnych należy dostosować do obowiązujących programów nauczania (§ 8 ust. 1 pkt. 2),
 - Z języka łacińskiego i z języka obcego nowożytnego zdającego obowiązują wszystkie tematy zawarte w zestawie egzaminacyjnym (§ 11 ust. 2),
 - Na część pisemną egzaminu dojrzałości przeznaczona jest po 300 minut (§ 12 ust. 1),
2. załącznika Nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 1999 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego.

Podstawa Programowa Języka Obcego

Cele edukacyjne

1. Osiągnięcie poziomu opanowania języka zapewniającego w miarę sprawną komunikację językową we wszystkich sytuacjach życia codziennego.
2. Lepsze poznanie kultury i spraw życia codziennego kraju języka nauczanego w celu interpretowania opisanych wydarzeń kulturowych w porównaniu z własną kulturą.
3. Umiejętność właściwego nawiązywania i podtrzymywania kontaktów z cudzoziemcami dzięki świadomości istnienia różnic kulturowych.

Zadania szkoły

1. Rozwijanie w uczniach poczucia własnej wartości oraz wiary we własne możliwości językowe, między innymi przez pozytywną informację zwrotną dotyczącą indywidualnych umiejętności lingwistycznych.
2. Zapewnienie w miarę możliwości dostępu do stosowanych materiałów autentycznych.
3. Zapewnienie uczniom maksimum kontaktu z językiem obcym między innymi przez wymianę ze szkołami w innych krajach lub uczestnictwo w programach międzynarodowych.
4. Stopniowe przygotowanie ucznia do samodzielności w procesie uczenia się języka obcego.
5. Zapewnienie uczniom możliwości stosowania języka jako narzędzia przy wykonywaniu zespołowych projektów, zwłaszcza interdyscyplinarnych.
6. Rozwijanie w uczniach postawy ciekawości, otwartości i tolerancji wobec innych kultur.
7. Poglębianie poczucia własnej tożsamości kulturowej u ucznia.

Treści

1. Dalsze rozwijanie sprawności rozumienia ze słuchu i mówienia.
2. Dalsze rozwijanie sprawności czytania i pisania.
3. Poszerzenie repertuaru funkcji językowych umożliwiających posługiwanie się językiem obcym w sytuacjach życia codziennego.
4. Opanowanie bardziej rozwiniętych struktur gramatycznych stosowanych do wyrażania teraźniejszości, przeszłości i przyszłości.
5. Wzbogacenie słownictwa dotyczącego życia codziennego, ze szczególnym uwzględnieniem realiów kraju ojczystego oraz kraju/obszaru języka docelowego w oparciu o autentyczne materiały językowe.
6. Rozszerzenie komponentu kulturowo-cywilizacyjnego, z ukierunkowaniem na styl życia i zachowania w kraju języka docelowego.
7. Rozróżnianie formalnego i nieformalnego stylu języka.
8. Korzystanie z technik kompensacyjnych.
9. Rozwój indywidualnych strategii uczenia się.

Osiągnięcia

1. Sprawność rozumienia ze słuchu:
 - rozumienie ogólnego sensu oraz głównych punktów dialogów i wypowiedzi rodzimych użytkowników języka;
 - rozumienie sensu prostych wypowiedzi w różnych warunkach odbioru (np. rozmowa przez telefon, komunikat na dworcu);
 - rozumienie sensu wypowiedzi zawierającej niezrozumiałe elementy, których znaczenia uczeń może domyślić się z kontekstu.
2. Sprawność mówienia:
 - formułowanie krótkich, płynnych i spójnych wypowiedzi na określone tematy z życia codziennego lub prostych wydarzeń kulturowych, z zastosowaniem form gramatycznych odpowiednich do wyrażania teraźniejszości, przeszłości i przyszłości;
 - wykorzystanie znajomości fonetyki w stopniu zapewniającym zrozumiałość wypowiedzi dla rodzimego użytkownika języka;
 - inicjowanie, podtrzymywanie i kończenie rozmowy w zakresie tematyki życia codziennego;
 - wyrażanie własnych opinii oraz relacjonowanie wypowiedzi innych osób;
 - właściwa reakcja językowa na wypowiedź rozmówcy.
3. Sprawność czytania:
 - rozumienie dłuższych i bardziej złożonych tekstów;
 - rozumienie prostego tekstu narracyjnego;
 - rozumienie ogólnego sensu tekstu, który zawiera fragmenty niezrozumiałe;
 - rozumienie ogólnego sensu obszerniejszego tekstu przy pobieżnym czytaniu;
 - wyszukiwanie żądanej informacji lub szczegółu z częściowo nie zrozumianego tekstu;
 - czytanie ze zrozumieniem prostych materiałów autentycznych dla uzyskania informacji i zinterpretowania różnic kulturowych.

4. Sprawność pisania:
 - formułowanie w miarę zróżnicowanej pod względem morfosyntaktycznym i leksykalnym wypowiedzi pisemnej na temat życia codziennego lub prostych wydarzeń kulturowych;
 - sformułowanie i zapisanie własnego oraz otrzymanego komunikatu;
 - napisanie krótkiego listu;
 - sporządzenie prostej i spójnej notatki z czyjejś wypowiedzi;
 - prawidłowe stosowanie zasad ortografii i podstaw interpunkcji.
5. Inne umiejętności:
 - klasyfikowanie faktów i informacji, selekcjonowanie informacji;
 - korzystanie ze słownika jedno- i dwujęzycznego oraz innych źródeł informacji.

2. OPIS CZĘŚCI EGZAMINU

Pisemny egzamin dojrzałości z języka angielskiego w klasach dwujęzycznych trwa pięć godzin zegarowych i składa się z czterech części:

- I. ROZUMIENIE ZE SŁUCHU
- II. ROZUMIENIE TEKSTU CZYTANEGO
- III. TEST LEKSYKALNO-GRAMATYCZNY
- IV. WYPOWIEDŹ PISEMNA

Zestaw zadań egzaminacyjnych zawiera zadania sprawdzające umiejętności przewidziane dla zdających uczęszczających do klas dwujęzycznych z wykładowym językiem angielskim. Zestaw obejmuje zadania zamknięte w częściach I i II oraz zadania otwarte i zamknięte w częściach III i IV. Za prawidłowe rozwiązanie poszczególnych zadań w częściach I i II zdający otrzymują po 1 punkcie, a w części III po 0,5 punktu. W części IV zdający otrzymują punkty zgodnie z punktacją zamieszczoną w tabeli z kryteriami oceny wypowiedzi pisemnej.

CZĘŚĆ I – ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

Ta część egzaminu sprawdza następujące umiejętności:

- rozumienie ogólnego sensu oraz głównych punktów różnorodnych tekstów słuchanych,
- rozumienie sensu prostych wypowiedzi np. komunikatów,
- rozumienie sensu wypowiedzi zawierającej niezrozumiałe elementy, których znaczenia uczeń może domyślić się z kontekstu,
- określenie intencji i opinii mówiącego,
- oddzielenie myśli głównej od drugorzędnej w tekście słuchanym,
- wyciąganie wniosków na podstawie informacji zawartych w tekście.

W tej części egzaminu zdający na podstawie dwukrotnie wysłuchanych tekstów (o łącznej długości 70-75 linijek, czcionka Times New Roman 12) wykonują dwa zadania.

- rodzaje tekstów:
zapowiedzi, instrukcje, porady, wiadomości, reklamy, ogłoszenia, relacje, fragmenty literatury, wykłady, przemówienia, teksty narracyjne (np. wspomnienia, monologi),
- zadania otwarte i zamknięte: uzupełnianie zdań z lukami, wielokrotny wybór

Przykładowe polecenia do zadań:

ZADANIE A

Zapoznaj się z zadaniami podanymi poniżej. Usłyszysz dwukrotnie fragment wspomnień. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zaznacz jedną z czterech możliwości, zakreślając literę a, b, c lub d.

ZADANIE B

Zapoznaj się ze zdaniem podanym poniżej. Usłyszysz dwukrotnie fragment wiadomości. Na podstawie informacji zawartych w tekście uzupełnij poniższe zdania wpisując w każdą lukę jeden wyraz.

CZĘŚĆ II – ROZUMIENIE TEKSTU CZYTANEGO

Ta część egzaminu sprawdza następujące umiejętności:

- rozumienie dłuższych i bardziej złożonych tekstów,
- rozumienie ogólnego sensu tekstu, który zawiera fragmenty niezrozumiałe,
- wyszukiwanie żądanej informacji lub szczegółu z częściowo nie zrozumianego tekstu,
- czytanie ze zrozumieniem prostych materiałów autentycznych dla uzyskania informacji,
- klasyfikowanie faktów i informacji, selekcjonowanie informacji,
- określenie związków między poszczególnymi częściami tekstu,
- określenie intencji i opinii autora,
- oddzielenie myśli głównej od drugorzędnej w tekście czytany,
- wyciąganie wniosków na podstawie informacji zawartych w tekście.

W tej części egzaminu zdający czytają trzy teksty (o łącznej długości 125-130 linijek, czcionka Times New Roman 12) i na ich podstawie wykonują zadania A, B i C.

- rodzaje tekstów:
wiadomości, ogłoszenia, ulotki informacyjne, teksty reklamowe, recenzje, wywiady, teksty literackie, teksty publicystyczne, teksty popularnonaukowe, opowiadania, biografie, reportaż, relacje,
- zadania zamknięte: przyporządkowanie, wielokrotny wybór.

Przykładowe polecenia do zadań:

ZADANIE A

Przeczytaj uważnie fragmenty tekstu, a następnie dopasuj do każdego z nich odpowiedni tytuł. W kratki obok numerów fragmentów tekstu wstaw literę, którą został oznaczony dany nagłówek. Jeden z podanych nagłówków nie pasuje do żadnego fragmentu.

ZADANIE B

Przeczytaj uważnie poniższy tekst, z którego usunięto kilka zdań. Zdania te oznaczono literami i podano w tabeli. Dobierz zdania tak, aby otrzymać spójny i logiczny tekst. W każde wolne miejsce wpisz literę, którą oznaczone zostały brakujące zdania. Jedno z podanych zdań nie pasuje do tekstu.

ZADANIE C

Przeczytaj uważnie poniższy tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zaznacz jedną z czterech możliwości, zakreślając literę a, b, c lub d.

CZĘŚĆ III – TEST LEKSYKALNO-GRAMATYCZNY

Ta część egzaminu sprawdza:

- stopień opanowania struktur gramatycznych stosowanych do wyrażania teraźniejszości, przeszłości i przyszłości,
- stopień opanowania słownictwa dotyczącego życia codziennego w oparciu o autentyczne materiały językowe,
- umiejętność prawidłowego stosowania zasad ortografii,
- umiejętność posługiwania się rozwiniętymi strukturami leksykalno-gramatycznymi pozwalającymi na osiągnięcie wskazanych w zadaniu celów komunikacyjnych.

W tej części egzaminu zdający wykonują różne zadania: transformacje, słowotwórstwo, test luk, uzupełnianie zdań z lukami, test luk sterowany.

Przykładowe polecenia do zadań:

ZADANIE A

Uzupełnij każde z niedokończonych zdań tak, aby zachować znaczenie zdania wyjściowego. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów.

ZADANIE B

Przekształć wyraz podany w nawiasie w taki sposób, aby po jego wstawieniu do zdania uzyskać poprawną i logiczną wypowiedź. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

ZADANIE C

Przeczytaj uważnie poniższy tekst. Następnie w każde wolne miejsce wpisz po jednym wyrazie tak, aby otrzymać tekst poprawny logicznie i gramatycznie. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

ZADANIE D

Wstaw brakujące fragmenty tak, aby otrzymać logiczne i gramatycznie poprawne zdania. Użyj od dwóch do czterech wyrazów w każdym przykładzie. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów zdań.

ZADANIE E

Uzupełnij tekst wyrazami podanymi poniżej tak, aby uzyskać spójną i logiczną wypowiedź. Wpisz litery, którymi zostały one oznaczone w odpowiednie miejsce. Jeden z podanych wyrazów nie pasuje do tekstu.

ZADANIE F

Przeczytaj uważnie poniższy tekst. Z podanych możliwości wybierz właściwą tak, aby otrzymać logiczny i gramatycznie poprawny tekst. Zaznacz jedną z czterech możliwości, zakreślając literę a, b, c lub d.

CZĘŚĆ IV – WYPOWIEDŹ PISEMNA

Ta część egzaminu sprawdza następujące umiejętności:

- formułowanie w miarę zróżnicowanej pod względem morfosyntaktycznym i leksykalnym wypowiedzi pisemnej na temat życia codziennego lub prostych wydarzeń kulturowych,
- sformułowanie i zapisanie własnego komunikatu,
- prawidłowe stosowanie zasad ortografii i podstaw interpunkcji,
- konstruowanie różnych form wypowiedzi na temat problemów ogólnospołecznych z zachowaniem formalnych zasad organizacji tekstu i z zastosowaniem zróżnicowanych form językowych.

Polecenie do zadania:

Wypowiedz się w dowolnej formie (np. esej, monolog, dialog, wywiad, list, opowiadanie) na jeden z trzech podanych poniżej tematów. Wypowiedź winna spełniać wszystkie wymogi charakterystyczne dla wybranej formy i jej długość powinna wynosić od półtorej do dwóch stron (od 250 do 350 wyrazów). Zaznacz temat, który wybrałeś, zakreślając jego numer.

W tej części egzaminu zdający konstruuje wypowiedź pisemną na jeden z trzech zaproponowanych tematów w wybranej przez siebie formie. Tematy nie narzucają formy wypowiedzi i różnią się stopniem trudności. W tej części egzaminu zdający mogą korzystać ze słowników.

Realizacja tematu oceniana jest zgodnie z kryteriami oceny wypowiedzi pisemnej, zamieszczonymi w tabeli poniżej.

3. KRYTERIA OCENY WYPOWIEDZI PISEMNEJ

Kryteria	I - praca bardzo dobra i wybitna	II - praca dobra	III - praca słaba	IV - praca niedostateczna
I. TREŚĆ i FORMA 1. Zgodność wypowiedzi z tematem 2. Ujęcie tematu 3. Zgodność wypowiedzi z przyjętą formą 4. Objętość pracy 5. <i>Znajomość realiów danego kraju (Wprowadzamy to kryterium jeżeli temat wymaga wykazania się znajomością realiów.)</i>	– całość wypowiedzi zgodna z tematem – wypowiedź logiczna i spójna – wielostronne, oryginalne ujęcie tematu/różnorodność myśli i argumentów – wypowiedź konsekwentna w przestrzeganiu określonej konwencji formalnej – objętość pracy w granicach określonych w poleceniu • <i>duża, umiejętnie przekazana znajomość realiów</i> <i>Praca wybitna wyróżnia się dodatkowo wszechstronnością ujęcia tematu i/lub oryginalnością</i>	– całość wypowiedzi zgodna z tematem – wypowiedź w znacznym stopniu logiczna i spójna – poprawne ujęcie tematu i argumentów – wypowiedź zgodna z założoną formą, z niewielkimi uchybieniami – objętość pracy może przekroczyć podane granice do 15% • <i>ogólna orientacja w realiach</i>	– wypowiedź częściowo zgodna z tematem – wypowiedź w dużym stopniu nielogiczna i niespójna – schematyczne, jednostronne ujęcie tematu, widoczne braki w argumentacji – wypowiedź częściowo zgodna z założoną formą, ze znacznymi uchybieniami – objętość pracy może przekroczyć podane granice do 30% • <i>słaba orientacja w realiach, rzeczowe błędy</i>	– znaczne odstępstwa od tematu lub praca całkowicie nie na temat – wypowiedź pozbawiona logiki i spójności – zbyt ogólnikowe ujęcie tematu, brak argumentacji – brak zgodności z założoną formą w większości pracy – objętość pracy przekracza podane granice powyżej 30% • <i>brak orientacji w realiach, liczne błędy rzeczowe</i>
PUNKTY				
	12-11-10-9	8-7-6	5-4-3	2-1-0
II. JĘZYK – BOGACTWO JĘZYKOWE	– duże urozmaicenie użytych struktur gramatycznych – bogate słownictwo i frazeologia, precyzyjny dobór słownictwa – różnorodne sposoby łączenia zdań, <i>Praca wybitna wyróżnia się dodatkowo wyjątkowym bogactwem leksyki i/lub składni</i>	– zróżnicowanie użytych struktur gramatycznych – mało urozmaicone słownictwo, nieliczne powtórzenia leksykalne – w miarę zróżnicowane sposoby łączenia zdań,	– niewielkie zróżnicowanie użytych struktur gramatycznych – ubogie słownictwo, liczne powtórzenia leksykalne – mało zróżnicowane sposoby łączenia zdań,	– ubogie struktury gramatyczne – bardzo ubogie słownictwo, bardzo liczne powtórzenia leksykalne – ograniczone sposoby łączenia zdań,
PUNKTY				
	12-11-10-9	8-7-6	5-4-3	2-1-0
III. JĘZYK – POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA	– drobne, sporadyczne błędy gramatyczne i leksykalne, nie zakłócające komunikacji – nieliczne błędy w pisowni, nie zmieniające znaczenia wyrazu – poprawna interpunkcja – słownictwo, struktury gramatyczne i styl dostosowane do wymogów tematu i formy wypowiedzi	– nieliczne błędy gramatyczne i leksykalne w nieznacznym stopniu zakłócające komunikację – błędy ortograficzne, nie zmieniające znaczenia wyrazu – sporadyczne błędy interpunkcyjne – nieznaczne uchybienia w doborze słownictwa, struktur gramatycznych i/lub stylu wobec wymogów tematu/formy wypowiedzi	– liczne błędy gramatyczne i leksykalne zakłócające komunikację – dość liczne błędy ortograficzne – dość liczne błędy interpunkcyjne – znaczne uchybienia w doborze właściwego słownictwa, struktur gramatycznych i/lub stylu wobec wymogów tematu/formy wypowiedzi	– rażące błędy gramatyczne i leksykalne w znacznym stopniu utrudniające komunikację – liczne błędy ortograficzne – liczne błędy interpunkcyjne – przypadkowy dobór słownictwa, struktur gramatycznych i/lub stylu wobec wymogów tematu/formy wypowiedzi
PUNKTY				
	11-10-9	8-7	5-4-3	2-1-0

Praca w całości niezgodna z tematem otrzymuje 0 punktów, mimo że nie zawiera żadnych błędów.

Egzaminator ocenia wypowiedź pisemną uwzględniając trzy, niezależne od siebie, kryteria:

1. **Treść i forma wypowiedzi** **0-12 pkt.**
2. **Bogactwo językowe** **0-12 pkt.**
3. **Poprawność językowa** **0-11 pkt.**

Oceniając wypowiedź pisemną, egzaminator bierze pod uwagę wszystkie kryteria zamieszczone w tabeli z kryteriami.

Maturzysta, którego wypowiedź pisemna została oceniona na poziomie pracy bardzo dobrej może dodatkowo otrzymać dwa razy po 1 punkcie za pracę wybitną:

- 1 punkt za treść i formę, jeśli praca wyróżnia się wszechstronnością ujęcia tematu i/lub oryginalnością,
- 1 punkt za wyjątkowe bogactwo leksyki i/lub składni.

Maksymalna liczba punktów za tę część wynosi 35 (33 punkty + 2 punkty dodatkowe).

Oceniając wypowiedź pisemną należy zakwalifikować pracę do jednego z poziomów osiągnięć, osobno w każdym z podanych kryteriów I-III.

Następnie, w każdym kryterium należy przyznać odrębną ocenę punktową: w kryterium I i II w skali od 0 do 12, w kryterium III w skali od 0 do 11.

Jeśli praca, w obrębie jednego kryterium, posiada wyłącznie cechy danego poziomu osiągnięć (np. pracy dobrej), otrzymuje ocenę środkową (7 pkt.). Jeśli wypowiedź zawiera także cechy pracy poziomu niższego albo poziomu wyższego (pracy słabej albo pracy bardzo dobrej) należy przyznać ocenę skrajną (6 lub 8 pkt.).

Punkty uzyskane przez zdających za prawidłowe wykonanie zadań we wszystkich częściach egzaminu są sumowane, a następnie przeliczane na ocenę szkolną.

	MAKSYMALNA LICZBA PUNKTÓW
CZĘŚĆ I	15
CZĘŚĆ II	20
CZĘŚĆ III	30
CZĘŚĆ IV	35
RAZEM	100

Maturzysta przystępujący do pisemnego egzaminu dojrzałości z języka angielskiego w klasie dwujęzycznej zdał egzamin, jeżeli uzyskał co najmniej 40 punktów.